

A bizottság október harmincadikán valóban meg is hozta döntését, amely szerint a pályázat feltételeinek megfelelő darabot egyet sem találtak a kilencvenegy pályamű között, tehát a „pályadíj ki ne adassék”. Az elnök elterjesztésére „a bizottság összes tagjainak együttes jelenlétében a kilencvenegy darab jelítség levélke tűzbe dobattván, elégettetett”. A tanács november hetedikén tárgyalta le a bizottság hatalmas jelenését, amelyet dr. Balassa Ármin szerkesztett, elismerését és köszönetét fejezte ki minden egyes bírálónak végzett munkájáért, felhívta a szüntügyi bizottságot, hogy tegyen javaslatot a megmaradt kétezzer korona pályadíj további felhasználására, elrendelte a bizottság működéséről szóló jelentésnek háromszáz példányban való kinyomatását és a kilencvenegy pályamű kéziratának a Somogyi-könyvtár kéziratgyűjteményében való elhelyezését.

Ezzel hivatalosan le is zárult a nagy pályázat eredménytelen története. Sokáig voltak azonban utóreggészei. Számos ismeretlen szerző előjött a sötétből, hogy visszakérje kéziratát. Az ilyen kéréseket csak akkor teljesítette a tanács, ha a

kérelmező megfizette a pályamű lemásolásátának költségeit: tizegynéhány koronát, pedig valamennyien arra hivatkoztak, hogy az eredeti példány megsemmisült, elégett, vízbe esett, vagy a szél hordta szét, a darabra azonban nagy szükség van, mert ha Szegeden nem is hozza el a győzelem zászlóját, — nem csuda, itt nem értenek hozzá, — a fővárosi színházak és az előkelő folyóiratok versenynek érte...

A kilencvenegy pályamű azóta ott hever a Somogyi-könyvtár kéziratgyűjteményében. Lehet, hogy néhány száz év múlva valami nekikeseredett könyvmoly új Báb-kbánt fedez fel az elszárgult lapok között. 1903 óta senkinek sem volt akkora bátorsága, hogy nekigyürkőzzék ennek a kétséges kimenetű feledőz munkának.

Több mint husz év múlt el azóta és most ismét színházi pályázat készül. A kétezzer koronás jutalombíj megszázszorozódott, az értéke azonban ötvenedére csökkent, így a pályaművek száma valószínűleg nem igen éri majd el a kilencvenegyet, mert a dicsőség manapság már nem elegendő az üdvösségre.

Magyar László.

Uj korszak küszöbén...

A Szeged a mai nappal életének új korszakába lépett. Szerda délután megalakult ugyanis a *Dél-magyarország Hírlap- és Nyomdavidallalat Részvénytársaság*, mely a felszámoló Szeged Lapkiadó Részvénytársaságtól nyomban megalakulása után átvette a Szeged-et. Az új részvénytársaság igazgatósági tagjai Ottóváry Károly, akit az igazgatóság megválasztott elnöknek, továbbá Balla Jenő, dr. Erdélyi Jenő, Holtzer Tivadar, Pásztor József és Pick Jenő. A felügyelő-bizottság tagjai Domán Mátyás, Szekulesz József és Varga Mihály lettek. Az új vállalat élén Pásztor József áll, felelős kiadó Balla Jenő.

A tranzakciót, mely a Szeged határain már is messze tul ismert *Dél-magyarország-nyomdát* és a város egyetlen liberális lapját közös vállalatban egyesítette, az a helyes felismerés hozta létre, hogy a Szeged-et csak ilyen módon lehet biztos révbe vezetni, terjeszteni, tökéletesíteni és megerősíteni. A cél egy erős liberális sajtóvállalat létesítése volt és a liberális polgárok sokasága részvényjegyzéseivel sietett e cél megvalósításában közreműködni. A részvénytársaság vezetősége teljes tudatában van a vállalt feladat sokaságának és nagyságának s el fog követni mindent, ami tőle telik, hogy hivatásának tökéletesen meg tudjon felelni. Ehhez azonban szükség van valamennyiünk legalább bizonyos mértékig való összefogására. Mindenkinek táborunkba kell állni és előfizetéssel, hirdetéssel meg nyomtatványmegrendeléssel támogatnia kell bennünket, aki sulyt helyez arra, hogy a független és liberális Szeged erős és fejlődésképes legyen. Mi viszont kötelességünknek fogjuk tekinteni lapunkat kizárólag a polgárság egyeteme számára megőrizni és fejleszteni. Megvalósítottunk több reformot már a mai számban. Ezekkel és a további újításokkal a legjobb vidéki lappá akarjuk kiépíteni a Szeged-et. A Távirati Iroda hirszoigá-

latának fenntartása mellett ezentul nap-nap után közlünk *telefontudósítást saját munkatársunktól*. Beszervezzük a *vidéki tudósítást*. Tökéletesítettük a *külföldi hirszoigáltatást*, a *tőzsdei rovatot* és fokozott gonddal fogjuk összegyűjteni meg közreadni a *helyi és környékbeli híreket*. Hétköznapiokon is adunk *tárcát* és minden rovatunkon észlelni fogja az olvasó a tökéletesedést. Átszerveztük az *adminisztrációt* és további igen tekintélyes költséggel *fejlesztettük az előállítást*. A Szeged nagy részben már ma *új betűkkel* készült, még pedig olyanokkal, amelyekkel, az eddigi terjedelem fenntartása mellett, *jóval több anyag helyezhető el*.

Ez az első etappunk a *közönség legszélesebb rétegeinek* meghódítására. Szilárd a hitünk, hogy célunk megértésre, munkánk méltánylásra és vállalatunk támogatásra talál. Enélkül képtelenek leszünk tartani az iramot, amelyet az idő és a viszonyok diktálnak. Nagy befektetéseket eszközöltünk és tekintélyes kiadástoppletet vállaltunk. Nem ezek földözésére szolgál, hogy az előfizetési díjat november 1-től 5500 koronáról fölemeltük 6000 koronára, a példányonkinti árat pedig 250-ről 300 koronára. Ez a csekély bevételi többlet talán lesz elég egyéb megszaoporodott kiadásaink fedezésére, hiszen a nyomdai munkabér az elmúlt hónapban emelkedett, emelkedni fog bizonyára novemberben is és emelkedett november 1-én a szerkesztőségi és kiadóhivatali személyzet fizetése. A házber, a vasuti fuvar és egyéb kiadások emelkedéséről nem is beszélünk. Ahhoz, hogy megtorpanás nélkül járassuk a tökéletesedés útját, a liberális és demokratikusan gondolkodó lakosság egész egyetemének támogatására van szükségünk. Utunkra azzal a hittel indulunk, hogy részünk lesz benne. Hiszen nem magunknak kérjük, hanem az ügynek, amelyet szolgálunk és képviselünk.

Demény 150 millióra pörli Wimmer Fülöpöt.

(A Szeged tudósítójától.) Három nap előtt egy színházi hetilap egy hosszabb nyilatkozatot közölt Wimmer Fülöpötől, aki a hetilap egyik munkatársa előtt kifejtette véleményét az ideai szintársulatról. A cikk címe: „Ellenzéki vélemény az ideai szintársulatról”. Az egyik alcím a következőket mondja: „A tenor feltétlenül felcserélendő”. A nyilatkozatban Wimmer Fülöp részletesen foglalkozik a társulat tagjaival, majd az operaszemélyzeihez érve a következőket mondja:

— „Az eddig előadott egyetlen Faust operaelőadásból ítélve egyetlenegy kivétellel, a keret arra, hogy jó operaelőadásokat adjanak, kellően meg van szervezve, amennyiben különösen Bihari és Szász Edith igen jól bevált. Sajnos, ezt a tenorra mondani nem lehet, ez véleményem szerint az eddigi Faust-előadásokat a legfőbb szerepben elrontotta. Ha tehát az igazgató az eddigi szép sikerek után a közönség pártfogását tovább is bírni akarja, akkor a tenor feltétlenül felcserélendő.”

Demény Árhur sértődnek találta magára nézve Wimmer Fülöp kritikái szavait és ezért *kártérítési pört* indított százötvenmillió erejéig Wimmer

Fülöp ellen. Értesülésünk szerint Dobay Gyula dr. képviseli Demény Árhurt, aki százötvenmillióval érzi magát megkárosítva ezért a kritikáért.

A Szeged munkatársa ma kérdést intézett ebben az ügyben Demény Árhurhoz, aki a következőket mondotta:

— A megjelent nyilatkozatra egyelőre csak annyit akarok megjegyezni, hogy ha Faragó igazgató ur kapta volna meg a szegedi színházat, akkor is én lettem volna a tenorista. Különbben pedig az ügyet ügyvédemnek adtam át, hogy a sajtótörvény idevonatkozó paragrafusai értelmében a kártérítési pört lefolytassa.

Jogászai körökben a következő vélemény alakult ki ebben az ügyben:

— A becsütelvédelmi törvény ismer hitelrontást, azonban csak olyan esetben foroghat fenn a hitelrontás, ha valakinek vagyoni teljesítő képességében, vagy készségében ingattatik meg a bizalom, vagyis a hitelrontást az követi

el, aki valamely valótlán tény állításával valakinek hitelét csökkenti, vagy kisebbíti.

A külföldi joggyakorlat ismer ugyan erkölcsi hitelrontást is, azonban a magyar joggyakorlat ilyen hitelrontásról nem tud. Ilyen eset még nem is fordult elő a magyar joggyakorlatban. Nem hihető, hogy ítéletet hozzon ebben az ügyben a magyar bíróság, mert a művésznek nem anyagi ügyei vannak megítélendő, hanem művészete van csupán kritizálva.

A közgyűlés az egyetemért.

(A Szeged tudósítójától.) Nem nagy érdeklődés mutatkozott az októberi közgyűlés iránt — alig harminc városatya jelent meg rajta —, de szűrke tárgysorozata nem is érdemelt nagyobb. Apró-cseprő tanácsi előterjesztésekkel, időrabló névszerinti szavazásokkal telt el az idő.

A közgyűlésen dr. Aigner Károly főispán elnökölt. A polgármester havi jelentésének felolvasása után lényegtelen ügyek következtek. A közgyűlés egy évvel meghosszabbította többek között a hadirokkantoknak a korzó bérszékeire vonatkozó szerződését, amely ebben az évben lejárt, hozzájárult a bérkocsisok tarifaemeléséhez és így ezentul a gummikerekű négyezer koronát kérhet a vasutit, a kétfogatu háromezret, az egyfogatu pedig kétezeröttszázat. Éjjel ötszáz koronával többet.

Hosszabb vita keletkezett egy szénnagykereskedő kérelme fölött, aki állandó szénraktár céljaira két és negyed hold földet kért a várostól a Somló-főle telep mellett. A tanács a gyáripari bizottság javaslata alapján a kérelem teljesítését indítványozta, négyezsgölenkint öt kiló buza örökár ellenében és azzal a kikötéssel, hogy a kereskedő köteles három lakást építeni a telepen. A föld eladásához hozzájárult a közgyűlés többsége, de az öt kiló buza helyett tíz kilóban szabta meg a négyezsgölenkinti eladási árat.

Következett a Ferenc József-tudományegyetem végleges elhelyezésének a kérdése. Bevezetőül az elnök főispán intézett rövid beszédet a közgyűléshez. Elmondotta, hogy Szeged város évtizedekig küzdött az egyetemért, eredménytelenül. Egy világkatasztrófának kellett jönni, hogy a város végre egyetemet kapjon — ideiglenes jelleggel. Az egyetem jelenlegi elhelyezése ugyanis nem jelent végleges megoldást. A végleges megoldás, az egyetem állandósítása felé a közgyűlésnek ma kell az első lépést megtennie. Kéri a közgyűlést, hogy a nagyfotosságu kérdés kellő átgondolása után hozza meg határozatát.

Dr. Gaál Endre kulturszenátor ismertette a tanács javaslatát — amelyről a Szeged már részletesen beszámolt. A közgyűlés a javaslatot egyhangu lelkesedéssel, felszólalás nélkül elfogadta és kimondotta, hogy az egyetemi építkezések céljaira ingyen átengedi a megfelelő telket és ötszáz hold föld huszonöt évi jövedelmét felajánlja.

Ezután ismét apró ügyek következtek. A tanácsnak a nyugdíjszabályrendelet módosítására vonatkozó előterjesztését is elfogadták. A polgármesteri előterjesztések letárgyalása után az indítványok következtek. Dr. Kormányos Benő két indítvánnyal is szerepelt a napirenden. Első indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy utasítsa a tanácsot a közvilágítás kiterjesztésének előkészítésére, második indítványát, amely a hősi halottak emlékének megörökítését célozta, elvetette, mert a hősi halottaknak már több emléket állítottak fel Szegeden.

Dr. Szivessy Lehel azt indítványozta, hogy a városi adók csekk útján való befizetését tegye lehetővé a közgyűlés. Indítványa azonban tárgytalanná vált, mert a városi adóhivatalban már bevezették a csekk-rendszert.

Utóljára maradt Balogh Lajos indítványa, amely az adóbefizetés megkönnyítését célozta. Hoffmann Ignác felszólalása után itt is kitört a vihar, de a polgármester, aki időközben átvette a főispántól a vezérseget, lecsendesített minden.

— Rendelet a közalkalmazottak lakáspénzéről. A kormány rendeletet adott ki, amelyben ujra szabályozza az állami, vármegyei és államvasuti tisztviselők és egyéb alkalmazottak, illetve az állami, vármegyei és államvasuti nyugdíjasok és özvegyek lakáspénzét. A rendelet, mely az egyes kategóriákra vonatkozólag táblázatos kimutatásokat is tartalmaz, a Budapesti Közlöny csütörtöki számában jelenik meg.

— Nem emelik fel a forgalmi adót. A pénzügyminisztérium már elkészült a forgalmi adóról szóló új törvénytervezettel. A tervezet fontosabb intézkedése, hogy a forgalmi adót a jövőben az eladónak kell fizetnie. Az adókulcs változatlanul megmarad három százalék. A forgalmi adó kulcsának emeléséről tehát nincs szó. Érdekes, hogy legutóbb a kuria is úgy intézkedett egyik döntvényében, hogy a forgalmi adóért való felelősség az eladót terheli.